

FM: Covid-19 ierobežošana ietekmēs nodokļu izpildi pašvaldību budžetā turpmākajos mēnešos

Publicēts: 28.04.2020.

Covid-19 ietekme konsolidētajā pašvaldību budžetā būtiski skārusi marta mēneša ieņēmumus. Lai arī kopumā pirmajā ceturksnī nodokļu ieņēmumi ievērojami palielinājušies, martā tie bija zemāki par plānoto apjomu (81,3% no mēneša plāna). Sagaidāms, ka otrajā ceturksnī pašvaldību budžeta izpildi Covid-19 ietekmēs nozīmīgi, bet, neraugoties uz to, pašvaldību funkciju izpilde netiks traucēta.

Atbilstoši Valsts kases datiem 2020. gada pirmajā ceturksnī konsolidētajā pašvaldību budžetā ieņēmumi pieauga par 5,1%, bet izdevumi par 6,1% salīdzinājumā ar pērnā gada atbilstošo periodu, veidojot pārpalikumu 143,6 miljonu eiro apmērā, kas ir aptuveni pagājušā gada līmenī. Augstākie budžeta pārpalikumu līmeņi konstatēti Rīgas pilsētas budžetā (16,8 miljoni eiro), Daugavpils pilsētas budžetā (8,2 miljoni eiro) un Ogres novada budžetā (6,4 miljoni eiro). Turpinoties iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) ieņēmumu pieaugumam, audzis arī pašvaldību naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums, sasniedzot 607,4 miljonus eiro šā gada pirmā ceturkšņa beigās.

Pašvaldību konsolidētā budžeta ieņēmumi 2020. gada pirmajā ceturksnī veidoja 756,4 miljonus eiro, kas ir par 36,9 miljoniem eiro jeb 5,1% vairāk nekā gadu iepriekš attiecīgajā periodā. IIN ieņēmumi palielinājušies par 38,7 miljoniem eiro jeb 12,0%, kas savukārt skaidrojams ar augošu darba ienākumu līmeni gada sākumā. Turpretī ir samazinājušies azartspēļu nodokļa ieņēmumi par 1,1 miljonu eiro jeb 46,0% un dabas resursu nodokļa ieņēmumi par 0,8 miljoniem eiro jeb 22,5%. Jāatzīmē, ka IIN ieņēmumu apmēri 2020. gada pirmajā ceturksnī turpināja pieaugt straujāk, neskatoties uz ieviestajiem nodokļu reformas pasākumiem, kas paredzēja ar 2020. gada 1. janvāri paaugstināt diferencēto neapliekamo minimumu no 230 līdz 300 eiro, neapliekamo minimumu pensionāriem no 270 līdz 300 eiro, kā arī atvieglojumus par apgādājamo no 230 līdz 250 eiro.

Savukārt nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) ieņēmumi, ņemot vērā, ka netikta veikta kadastrālo vērtību pārskatīšana, bija pagājušā gada līmenī. Turpmākajos mēnešos ir iespējamās NĪN ieņēmumu nobīdes pa mēnešiem, ņemot vērā, ka šobrīd Covid-19 ieviesto atbalsta pasākumu dēļ ir iespēja atlikt maksājumus uz vēlāku laiku, bet 2020. gada ietvaros.

Lai arī pirmajā ceturksnī kopumā IIN izpilde ir salīdzinoši laba, taču jau martā ieņēmumi bija zemāki par plānoto apjomu (88,3% no mēneša plāna). Ir sagaidāms, ka turpmākajos mēnešos nodokļu izpildi ietekmēs ekonomiskās situācijas pasliktināšanās un pieņemtie lēmumi, ierobežojot Covid-19 izplatību.

Konsolidētā pašvaldību budžeta izdevumi 2020. gada pirmajā ceturksnī pieauga nedaudz straujāk nekā ieņēmumi, veidojot 612,8 miljonus eiro, kas ir par 35,4 miljoniem eiro jeb par 6,1% vairāk nekā pērn attiecīgajā periodā. Uzturēšanas izdevumi pieauguši par 24,9 miljoniem eiro jeb 5,1%, ko nodrošināja atlīdzības izdevumu pieaugums par 16,1 miljonu eiro jeb 6,3%, subsīdiju un dotāciju izdevumu pieaugums par 4,6 miljoniem eiro jeb 34,5%, ko veidoja dotācija komersantiem, kā arī transferta palielinājums uz valsts budžetu par 9,3 miljoniem eiro, kas skaidrojams ar likumdošanā noteikto Rīgas pašvaldības kompensācijas maksājumu par SIA "Rīgas Satiksme" negatīvo ietekmi uz vispārējās valdības budžeta bilanci. Turpretī izdevumi precēm un pakalpojumiem mazinājušies par 4,4 miljoniem eiro jeb 3,1%.

Kapitālie izdevumi pieauguši par 10,5 miljoniem eiro jeb par 12,2%. Eiropas Savienības (ES) fondu investīcijas, turpinoties veiksmīgi ES fondu projektu īstenošanai, uzrādīja 14,8 miljonu eiro pieaugumu, bet kapitālie izdevumi pamatfunkcijās samazinājās par 4,3 miljoniem eiro. Izdevumu samazināšanos pamatfunkcijās galvenokārt noteica aizņemšanās ierobežojumi jaunu kapitālo projektu sākšanai, izņemot ES fondu projektus un pirmsskolas izglītības iestāžu būvniecību vai paplašināšanu, kā arī kavēšanās ar Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta apstiprināšanu, kas liedza Rīgai tērēt vairāk nekā 1/12 daļu mēnesī no pērnā gada budžeta.

